

**การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร
ACADEMIC ADMINISTRATION ACCORDING TO GOOD GOVERNANCE IN PRIMARY
SCHOOLS UNDER BANGKOK METROPOLITAN, CENTRAL BANGKOK GROUP**

อรชนก รวมสันเทียะ¹

สจิวรรณ ทรรพวุฒ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มประชากรคือโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2557 จำนวน 41 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารและครู จำนวน 249 คนผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ขนาด เมื่อพิจารณารายด้านตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ขนาด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานทั้ง 3 ขนาด การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนแนวทางการพัฒนา คือ ร่วมหาทิศทางเพื่อจัดทำหลักสูตรจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นประกอบในหลักสูตรสถานศึกษา ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ตามศักยภาพของนักเรียน มีการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการผลิตสื่อที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับการทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหานักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ / หลักธรรมาภิบาล

Abstract

This study aims to investigate the level of academic administration by using good governance in primary schools under Bangkok Metropolitan, Central Bangkok Group categorized by size of school, to compare the academic management by using good governance in primary schools under Bangkok Metropolitan, Central Bangkok Group categorized by size of school .and to propose a guideline in an improvement of Good Governance in Academic Administration in primary schools under Bangkok Metropolitan, Central Bangkok Group categorized by size of school. Sample in this study contains of 285 executives and teachers in 41 schools under Bangkok Metropolitan, Central Bangkok Group. Result reveals that: Overview picture of Good Governance in Academic Administration is in high level. Once each aspect is considered, it appears that there

¹ นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

are 5 aspects in high level: curriculum formation, pedagogy, measurement and assessment, Internal Supervision, and teaching and learning media arrangement, respectively. Aspects in median level is research for improvement of education quality. Overview picture of academic administration by good governance, Found that schools are different. Academic Administration in accordance with good governance are significantly different at the statistical level. 01.The development is a joint direction to the curriculum from all parties concerned. Curriculum local assembly in the school curriculum. Teachers and learning activities focusing on students as a priority. Students practice According to the students' potential Supervision is a true friend Materials have been produced in accordance with the interests of the students. The measurement and evaluation, as is true in a systematic way and to focus on research. To solve the problem of student teaching.

Keywords: : Academic Administration / Good Governance

บทนำ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานนั้น งานวิชาการมีความสำคัญ หากงานวิชาการในด้านใดอ่อนแอด้วยคุณภาพ จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในเรื่องนั้นให้บกพร่องตามไป ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานวิชาการให้ตกต่ำลงไปด้วยหรืออาจเรียกว่าการศึกษาด้วยคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน วิชาการประเด็นเดียวส่งผลกระทบต่อกระบวนการวิชาการเชิงพฤติกรรมและวิถีชีวิตโดยรวมทั้งหมด (สันติ บุญภิรมณ์ 2552, หน้า 19) งานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการในสถานศึกษาคุณภาพการศึกษาจึงมักจะได้รับการพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้นำองค์กรจะต้องกำหนดกลยุทธ์โดยเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้อยู่ด้วยตนเองมากเพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (นภัสวรรณ ฟูปิ่นวงศ์ 2554, หน้า 3)

การบริหารงานวิชาการหากมุ่งหวังที่จะให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จต่อองค์กร ผู้บริหารย่อมต้องอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการบริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ หลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นหลักบริหารที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน (เกียรติศักดิ์ 2548, หน้า 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ตลอดจนเป็นผู้รอบรู้เรื่องหลักการบริหาร การบริหารทรัพยากรต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารนั้นต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเปลี่ยนแปลง

ที่เกิดขึ้นในมิติต่าง ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลจำเป็นต้องยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในด้านผลผลิตให้สูงขึ้น ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และครู ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามบทบาทของตน (Ron, 1992 อ้างใน อาราม สุวรรณชัยรบ 2552, หน้า 2)

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 41 โรงเรียน มีผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่สาม มีข้อสรุปมาตรฐานด้านผู้เรียนในจุดที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น คือ ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 2-3) แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ยังขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี และยังไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่มุ่งเน้นให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ครูยังขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน จึงไม่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้ นักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้วยสภาพปัญหาและความจำเป็นที่ต้องมีการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิชาการให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2557 จำนวน 41 โรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล จำนวน 5 คน คือผู้เชี่ยวชาญที่สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล จำนวน 3 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามค่าระดับความคิดเห็นใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2557จำนวน 41 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 249 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติคือ ผู้เชี่ยวชาญที่สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน และผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาและบริหารการศึกษามีประสบการณ์ในการนิเทศ บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้การยอมรับและประสบผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาด้วยการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามระดับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล แบบสัมภาษณ์เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจะพิจารณาจากสภาพเป็นจริงของการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 41 โรงเรียน จำนวน 285 ฉบับ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในบางโรงเรียน ได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 249ฉบับ คิดเป็น 87.37 % ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ในด้านต่างๆวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลตามขนาดของสถานศึกษาใช้สถิติทดสอบ F-test (One way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe)

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษามีรายละเอียดแสดงใน ตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน

ข้อ	รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่		
		$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1.	ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.95	.28	มาก	4.18	.37	มาก	4.13	.28	มาก
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.80	.39	มาก	3.86	.30	มาก	4.00	.28	มาก
3.	ด้านการนิเทศภายใน	3.61	.35	มาก	3.81	.36	มาก	3.62	.28	มาก
4.	ด้านการจัดซื้อการเรียนการสอน	3.60	.34	มาก	3.88	.41	มาก	3.51	.27	มาก
5.	ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.77	.36	มาก	3.93	.24	มาก	3.78	.36	มาก
6.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.30	.37	ปานกลาง	3.26	.37	ปานกลาง	3.19	.41	ปานกลาง
รวม		3.67	.23	มาก	3.82	.28	มาก	3.68	.24	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด เมื่อพิจารณารายด้านตามขนาดของโรงเรียน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาดส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ขนาด

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารและครู โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีรายละเอียดแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านการจัดทำหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2.66	2	1.33	14.14	.000*
	ภายในกลุ่ม	23.09	246	.09		
	รวม	25.75	248			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.59	2	.80	6.81	.001*
	ภายในกลุ่ม	28.71	246	.12		
	รวม	30.30	248			
ด้านการนิเทศภายใน	ระหว่างกลุ่ม	1.97	2	.98	8.84	.000*
	ภายในกลุ่ม	27.35	246	.11		
	รวม	29.31	248			
ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	5.33	2	2.67	22.27	.000*
	ภายในกลุ่ม	29.46	246	.12		
	รวม	34.80	248			
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3.00	2	1.50	13.94	.000*
	ภายในกลุ่ม	26.46	246	.11		
	รวม	29.46	248			
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.49	2	.25	1.72	.182
	ภายในกลุ่ม	35.27	246	.14		
	รวม	35.76	248			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.09	2	.55	9.08	.000*
	ภายในกลุ่ม	14.81	246	.06		
	รวม	15.90	248			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตาราง 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล จึงทำการทดสอบหาความแตกต่างเป็น

รายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เพื่อพิจารณาว่าขนาดสถานศึกษาใดบ้างที่มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมทุกขนาดสถานศึกษาส่วนแนวทางการพัฒนา คือ ร่วมหาทิศทางเพื่อจัดทำหลักสูตรจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นประกอบในหลักสูตรสถานศึกษา ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ตามศักยภาพของนักเรียน มีการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการผลิตสื่อที่สอดคล้องกับ

ความสนใจของนักเรียน มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับการทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด เมื่อพิจารณาเรียงตามขนาดของโรงเรียน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ขนาด

1.1 บริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นข้อกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรารักษ์ อริยชนพล (2552, หน้า 24) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลอยงาม พะลาชนนท์ (2550, หน้า 20) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียน โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการจัดการเรียนการสอน

1.3 การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านการนิเทศภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการพัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ สีเหนียง (2552, หน้า 53) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำเสนอ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอสว่างอารมณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานีกล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นการช่วยเหลือแนะนำและการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษาการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรรัตน์ มณีพงษ์ (2550, หน้า 41) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

1.5 การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ขนาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษากำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา ยอดกระโทก (2550, หน้า 26) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นกระบวนการตรวจสอบว่า นักเรียนได้ถึงจุดหมายปลายทางตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ เพียงใด

1.6 บริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ขนาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการนิเทศที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนโดยความร่วมมือของครูและผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนในโรงเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาครูให้มีความสามารถ พัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิททองหงษ์ (2554, หน้า 132) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน มุ่งหวังเพื่อแก้ปัญหา

หรือพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นรูปแบบจึงเป็นลักษณะของการวิจัยชั้นเรียน ซึ่งการวิจัยชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สถานศึกษาขนาดกลาง มีการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยใช้หลักนิติธรรม มุ่งเน้นความถูกต้องดีงาม เป็นธรรมในการปฏิบัติงาน มีการทำงานในรูปคณะกรรมการที่มุ่งเน้นความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยวางแผนร่วมกันเพื่อหาข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ และมีความตระหนักในหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ครูมีการผลิตและพัฒนาสื่อการสอน กำหนดแนวทางปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ บริหารจัดการโดยมุ่งเน้นความคุ้มค่า คำนึงทุนเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรพงษ์ ปัญญาอุตมกุล (2552, หน้า 93-94) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนขุนควรวินัยวิทยา อำเภอบึง จังหวัดพะเยา พบว่าบุคลากรโรงเรียนขุนควรวินัยวิทยา ได้ปฏิบัติงานตามหลักนิติธรรม โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามหลักการ มีการยึดมั่นในหลักคุณธรรม มุ่งเน้นความถูกต้องดีงามให้เกิดขึ้นทั้งตัวผู้ปฏิบัติ ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักในหน้าที่ของตนเอง สำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่เป็นนิจ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้ความสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย
2. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็น
3. สถานศึกษาควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีการนิเทศอย่างกัลยาณมิตร และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดการเรียนและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
4. สถานศึกษาควรจัด วัสดุและอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอนให้กับครู และครูผลิตสื่อให้เพียงพอและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและวัยของนักเรียน
5. สถานศึกษาควรมีเกณฑ์การวัดผลและประเมินที่ชัดเจน ประเมินผลตามสภาพจริงด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะที่สำคัญ การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน
6. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนระดับขยายโอกาสและมัธยมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการบริหารวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการบริหารงานด้านอื่น ๆ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล

เอกสารอ้างอิง

- นภัสวรรณ ฟูปิ่นวงศ์. (2554). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครู. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พลอยงาม พะลาชนนท์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1. ปรินญาครุศาสตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- เพชรรัตน์ มณีนพ. (2550). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

กัญญา โขดกระโทก. (2550). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

วราภรณ์ อริยชนพล. (2552). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

วิภา ทองหง่า. (2554). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.

สุรพงษ์ ปัญญาอุดมกุล. (2552). การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนขุนควรวินัยคม อำเภอปง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

อาราม สุวรรณชัยรบ. (2552). ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดการเรียนรู้ของครูที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา . วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เอื้องทิพย์ สีเหนียง. (2552). การนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอสว่างอารมณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

